

Keelte ja kultuuride õppekavagrupi hindamisotsus Euroakadeemia

21/08/2018

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Euroakadeemia keelte ja kultuuride õppekavagrupi esimese õppeastme kvaliteedihindamine läbi 3 aasta pärast

Lähtuvalt rakenduskõrgkooli seaduse § 21¹ lg-st 2, erakooliseaduse § 14 lg-st 7 ning ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ning 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi “Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel” punktist 41.3 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. 05.02.2016 otsustas Nõukogu viia järgmine Euroakadeemia keelte ja kultuuride õppekavagruppide esimese ja teise õppeastme kvaliteedihindamine läbi 3 aasta pärast.
2. Euroakadeemia kooskõlastas EKKA-ga keelte ja kultuuride õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 28.09.2017.
3. EKKA juhataja kinnitas 05.03.2018 korraldusega Euroakadeemia institutsionaalse akrediteerimise ning ärinduse ja halduse, keelte ja kultuuride ja bio- ja keskkonnateaduste õppekavagruppide kvaliteedihindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:

Helen Thomas	Freelance Education Consultant – komisjoni esimees (Suurbritannia)
Anca Greere	Assistant Director, QAA, UK, Professor in Linguistics and Translation Studies, Babes-Bolyai University (Rumeenia)
Tanja Dmitrovič	Vice-rector, professor, University of Ljubljana (Sloveenia)
Olav Aarna	SA Kutsekoda nõunik (Eesti)
Anne Perkiö	Head of International Business Programme, Helsinki Metropolia University of Applied Sciences (Soome)
Roger Levy	Professor, The London School of Economics and Political Science (Suurbritannia)
Tuula Tuhkanen	Professor, University of Jyväskylä (Soome)
Jekaterina Masenko	Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilane (Eesti)
Johanna Mattila	Professor, Swedish University of Agricultural Sciences (Rootsi)

4. Euroakadeemia esitas keelte ja kultuuride õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:
Tõlkija (rakenduskõrgharidusõpe; eesti õppekeel)
Tõlkija (rakenduskõrgharidusõpe; vene õppekeel)
5. Euroakadeemia esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 16.03.2018, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 16.03.2018.
6. Hindamiskülustus Euroakadeemias toimus 8.-10.05.2018.
7. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 18.06.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 18.06.2018 ja millele Euroakadeemia esitas vastuse 5.07.2018.
8. Komisjon esitas hindamisaruande EKKA büroole 13.07.2018. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
9. Euroakadeemia esitas täiendavad kommentaarid Nõukogule 14.08.2018 ja 17.08.2018 kirjades. Hindamisnõukogu sekretär informeeris komisjoni Euroakadeemia kirjades sisalduvast täiendavast informatsioonist ning komisjon otsustas 20.08.2018 täpsustada hindamisaruandes bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi lõputöödele antud hinnangut, jättes hinnangust välja viite rakenduskõrgharidusõppe lõputöödele.
10. Hindamisaruande, eneseanalüüsi aruande, Euroakadeemia vastuse komisjoni hindamisaruande projektile edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 2.08.2018. Nõukogule suunatud Euroakadeemia kirjad edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 17.08.2018. Nõukogu arutas kirjades sisalduvaid kommentaare ja seisukohti ning võttis need teadmiseks.
11. Nõukogu arutas saadud dokumente 21.08.2018 istungil 12 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Euroakadeemia keelte ja kultuuride õppekavagrupi esimest õppeastet puudutavad tugevused, soovitused ning parendusvaldkonnad.

Tugevused

- 1) Vene-inglise keelesuunaga õppekava täidab kindla profiiliga üliõpilaste turuniši.
- 2) Hangitud on nüüdisaegsetele standarditele vastav arvutipõhise tõlkimise tarkvara, mis võimaldab üliõpilastel omandada vastavad sertifikaadid.
- 3) Õppejõud on kogu õppeprotsessi vältel üliõpilaste suhtes väga toetavad ja lähenevad neile individuaalselt.
- 4) Õppekava praktikakoordinaator on edukalt hankinud üliõpilastele asjakohaseid praktikavõimalusi. Kohapealsed praktikajuhendajad on hästi informeeritud ja neilt küsitakse tagasisidet.
- 5) Õppejõududel on tõlkimistöökogemus.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Teaduskonna arengukava näeb ette üliõpilaste arvu kahekordistamist lähitulevikus. Tegelikult on üliõpilaste arv viimase nelja aasta jooksul enam kui kolm korda langenud. Euroakadeemia ei suutnud komisjonile selgitada, kuidas üliõpilaste arvu kasv saavutada ja millised on selleks

- vajalikud ressursid. Arusaamise puudumine selle kohta, mis on vajalik seatud eesmärkide saavutamiseks, on komisjoni hinnangul Euroakadeemia paljude probleemide sümptomiks.
- 2) 2015. aastal toimunud õppekavagrupi kvaliteedihindamisest saadik õppekavas tehtud muudatused ei tõenda tervikliku õppekavavisiiooni olemasolu. Eneseanalüüsi aruandes on korduvalt mainitud õppekavas tehtud sagedasi muudatusi, kuid õppejõud ei suutnud selgitada, mis on nende muudatuste põhjuseks või liikumapanevaks jõuks. Hindamiskomisjon ei leidnud tõendeid süstemaatilise turuanalüüsi läbiviimise või väliste huvirühmade tagasiside kogumise ja analüüsi kohta. Väliste kvaliteedihindamiste käigus antud soovitudele ei ole süsteemselt ega järjepidevalt reageeritud. Euroakadeemial tuleb tagada, et muudatused õppekavas tehtaks strateegilisematel alustel, võttes mh arvesse tõlkevaldkonna tööandjate tagasisidet.
  - 3) Üliõpilased hindasid Tõlkija õppekaval omandatavaid võõrkeeleskusi, kuid ei pidanud õppekava tingimata relevantseks tõlkija kutseala professionaalses kontekstis. Arutelude põhjal viilistlaste ja tudengitega järeldas komisjon, et esineb teatav vastuolu õppekava nimetuse, sisu ja üliõpilaste poolt tajutud õppekava akadeemilise fookuse vahel. Euroakadeemial tuleks õppekava selle jätkusuutlikkuse huvides läbi vaadata, pidades silmas, milliseid pädevusi lõpetajates arendada soovitakse, sh kaaluda, kas pikemas perspektiivis võiks olla jätkusuutlik õppekava fookuse suunamine tõlkimiselt hoopis keeltele ja kultuuridele või keeltele ja kommunikatsioonile.
  - 4) Õppekava erinevate osade sidusust ja omavahelist sünergiat tuleks parandada, et üliõpilastele oleks selge, kuidas erinevad moodulid moodustavad tervikliku õppekava, mis on õppekava üldine eesmärk ja millised tööerakendumise perspektiivid neile avanevad. Praegu toimuv õppetöö ei võimalda üliõpilastel omandada kõiki õppekavas toodud õpiväljundeid. Näiteks viitab Tõlke ja lingvistika aluste moodul, et lõpetaja peab olema pädev tõlke-eelse ja –järgse analüüsi teostamises, kuid õppekava ei sisalda masintõlke komponenti. Praktika üheks õpiväljundiks on „meeskonnatöö kogemus“, kuid praktika toimub individuaalse töö vormis.
  - 5) Õppekava sisu peaks olema rohkem suunatud professionaalse pädevuse arendamisele ning tagama, et üliõpilased omavad piisavaid teadmisi ja oskusi, et tõlkemaailmas toime tulla. Õppeainete kohustusliku kirjanduse loetelu tuleks täiendada, et kaetud oleksid kõik tõlke põhivaldkonnad ja –käsitlused.
  - 6) Ainekavad tuleks üle vaadata, et õppeainete nimetused, sisu ja õpiväljundid oleksid selgelt välja toodud ja omavahel kooskõlas.
  - 7) Õppekava praktilised elemendid peaksid olema paremini omavahel sidustatud ja õppekavasse integreeritud.
  - 8) Tõlketarkvara kasutamine tuleks integreerida ka õppetöösse.
  - 9) Üliõpilasi tuleks julgustada raamatukoguessusse täiel määral ära kasutama, viidates neile põhjalikumalt õppeainete kirjeldustes.
  - 10) Rohkem tuleks pöörata tähelepanu e-õppe kasutamisele õppetöös. Samuti on IT-tugi Euroakadeemias ebapiisaval tasemel.
  - 11) Õppekaval on soovitatav kasutada rohkem interaktiivseid õpetamismeetodeid, meeskonnatööd ja projektipõhist õpet ning kaasata tööandjaid spetsiifiliste moodulite läbiviimisse. Läbivald tuleks õppekavas enam tähelepanu pöörata üliõpilaste tõlkevaldkonnas vajalike ettevõtlusoskuste arendamisele.
  - 12) Et tagada kõigi vajalike õpiväljundite saavutamine, on vajalik struktureeritum koostöö õppejõudude vahel.
  - 13) Hindamisprotsess sõltub valdavalt ühest õppejõust, mis võib viia liigse subjektiivsuse. Euroakadeemial on soovitatav leida võimalusi hindamisprotsessi modereerimiseks, et tagada järjekindlam ja objektiivsem hindamine.
  - 14) Tõlkija õppekaval tehtud lõputööd ei vasta kõrgharidusõppe standarditele. Õppejõududel on soovitatav valida ise üliõpilastele välja tõlkimiseks sobivad tekstid, mitte jätta valikut nende endi hooleks. Lõputööde hindamiskriteeriumid peaksid olema selgemad ja paremini kalibreeritud, et üliõpilased saaksid aru, millistel alustel neid hinnatakse.
  - 15) Soovitatav on kaasata üliõpilasi teadus- ja arendustöö projektidesse ka väljaspool õppepraktikat.

- 16) Personaliarendus peaks olema strateegilise suunitlusega ning teaduskonnal tuleks õppejõudude enesearendamist igati soodustada. Välja tuleks selgitada õppejõudude arenguvajadused, keskendudes nii pedagoogilistele kui erialastele teadmistele ja oskustele. Suurendada tuleks õppejõudude välismobiilsust, kuna sellel on oluline mõju Tõlkija õppekava kvaliteedile.
- 17) Euroakadeemia lubab üliõpilastel nende sisseastumiseks vajaliku keeletaseme (vajalik on B2) määratlemiseks tuntud rahvusvaheliste testide (IELTS, TOEFL) kõrval alternatiivina läbida ka kõrgkooli enda loodud testi, mille toimimismehhanismid ei ole selged. Kõrgkoolil on soovitatav muuta sisseastumistingimused Tõlkija õppekavale selgemaks ja tagada, et need on kooskõlas kõrgkooli üldiste sisseastumistingimustega.
- 18) Psühholoogilist nõustamist ei ole võimalik saada eesti keeles. Kõik tudengid ei ole kursis olemasolevate nõustamisteenustega. Euroakadeemial on soovitatav palgata täiskohaga nõustaja, kes pakuks üliõpilastele sõltumatut konsultatsiooni.
- 19) Rahvusvahelises mobiilsuses osalemine on madalal tasemel. Euroakadeemia peaks julgustama üliõpilasi aktiivsemalt mobiilsusvõimalusi ära kasutama ja viibima ingliskeelses keskkonnas.
- 20) Teaduskonnal tuleks tagasisidet senisest süstemaatilisemalt koguda ja analüüsida.

12. Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.

13. Nõukogu kaalus punktis 11 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekavadel esinevad järgmised olulised puudused:

- Vabariigi Valitsuse määruse „Kõrgharidusstandard“ § 6 lg 1 (edaspidi KHS) näeb ette, et *õppekava peab olema kooskõlas õppeasutuse tegevussuundadega, mis tulenevad õppeasutuse arengukavast, põhikirjast või põhimäärusest, aitama kaasa õppeasutuse missiooni täitmisele ja eesmärkide saavutamisele ning arvestama tööturu ja sihtgrupi vajadusi. Vastavalt KHS § 6 lg-tele 1 ja 2 peavad õppekavad olema kooskõlas õppeasutuse tegevussuundade ja sisemiste kvaliteedistandarditega. Ülikooliseaduse § 10 lõike 1 punkti 2 ja lõike 4 ning § 122, rakenduskõrgkooli seaduse § 211 lõike 1-2 ja erakooliseaduse § 14 lõigete 6-8 alusel kehtestatud regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkti 5.1.1 järgi tuleb õppekava avamisel ja arendamisel lähtuda kõrgharidusstandardist jt õigusaktidest, arengukavadest, analüüsist (sh tööturu ja otstarbekuse analüüsist), kutsestandarditest ning püüeldakse parima kvaliteedi poole. 2015. aastal toimunud õppekavagrupi kvaliteedihindamisest saadik õppekavas tehtud muudatused ei peegelda terviklikku visiooni õppekavast. Eneseanalüüsi aruandes on korduvalt mainitud õppekavas tehtud sagedasi muudatusi, kuid õppejõud ei suutnud selgitada, mis on nende muudatuste põhjuseks või liikumapanevaks jõuks. Hindamiskomisjon ei leidnud tõendeid süstemaatilise turuanalüüsi läbiviimise või väliste huvirühmade tagasiside kogumise ja analüüsi kohta. Väliste kvaliteedihindamiste käigus antud soovitudele ei ole süsteemselt ega järjepidevalt reageeritud.*
- KHS § § 6 lg 5 näeb ette, et *õppekava sisu ja nimetus peavad olema kooskõlas. Arutelude põhjal vilistlaste ja tudengitega järeldas komisjon, et esineb teatav vastuolu õppekava nimetuse, sisu ja üliõpilaste poolt tajutud õppekava akadeemilise fookuse vahel. Euroakadeemial tuleks õppekava selle jätkusuutlikkuse huvides läbi vaadata, pidades silmas, milliseid pädevusi lõpetajates arendada soovitakse, sh kaaluda, kas pikemas perspektiivis võiks olla jätkusuutlik õppekava fookuse suunamine tõlkimiselt hoopis keeltele ja kultuuridele või keeltele ja kommunikatsioonile.*

- Regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkti 5.1.2 kohaselt *on vajalik, et moodulite ja õppeainete ülesehitus ja sisu toetaks õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist* ja punkti 5.1.3 järgi *peavad õppekava erinevad osad moodustama sidusa terviku*. Õppekava erinevate osade sidusust ja omavahelist sünergiat tuleks parandada, et üliõpilastele oleks selge, kuidas erinevad moodulid moodustavad tervikliku õppekava, mis on õppekava üldine eesmärk ja millised töölerakendumise perspektiivid neile avanevad. Praegu toimuv õppetöö ei võimalda üliõpilastel omandada kõiki õppekavas toodud õpiväljundeid. Ainekavad tuleks üle vaadata, et õppeainete nimetused, sisu ja õpiväljundid oleksid selgelt välja toodud ja omavahel kooskõlas.
- Tõlkija õppekaval tehtud lõputööd ei demonstreeri lõpetajate teadmiste ja oskuste vastavust KHS lisas 1 kehtestatud rakenduskõrgharidusõppe standarditele.
- Regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkt 5.4.5 näeb ette, et *õppejõud tegelevad süsteemselt erialase enesetäienduse ja õpetamisoskuste arendamisega*. Õppejõud ei tegele süstemaatiliselt oma õpetamisoskuste arendamise ja erialase enesetäiendamisega. Välismobiilsus, mis on tõlkija õppekaval kriitilise tähtsusega, on väga madal.
- Regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkt 5.5.1 näeb ette, et *õppekohad täidetakse motiveeritud ja võimekate üliõpilastega*. Euroakadeemia lubab üliõpilastel nende sisseastumiseks vajaliku keeletaseme (vajalik on B2) määratlemiseks tuntud rahvusvaheliste testide (IELTS, TOEFL) kõrval alternatiivina läbida ka kõrgkooli enda loodud testi, mille toimimismehhanismid ei ole selged. Kõrgkool peab muutma sisseastumistingimused Tõlkija õppekavale selgemaks ja tagama, et need on kooskõlas kõrgkooli üldiste sisseastumistingimustega.
- Regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkt 5.5.4 esitab nõude, et *üliõpilased õpivad õpingute ajal välis- või külalisüliõpilastena teistes Eesti ja/või väliskõrgkoolides*. Rahvusvahelises mobiilsuses osalemine on madalal tasemel. Euroakadeemia peaks julgustama üliõpilasi aktiivsemalt mobiilsusvõimalusi ära kasutama ja viibima ingliskeelses keskkonnas.

14. Eeltoodust johtuvalt Nõukogu

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Euroakadeemia keelte ja kultuuride õppekavagrupi esimese õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 3 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 12 poolthäälega. Vastu 0.

15. Järgmise õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja kooskõlastab EKKA büroo Euroakadeemiaga hiljemalt 21.11.2020.

16. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär